

... i slutningen af maj 1884 [blev] 3 drenge på henholdsvis 7, 12, og 13 år anmeldt til politiet i Nysted. De havde overtrådt jagtloven ved at have taget 10 ællinger i en vildanderede i Hestehaven, med henblik på opdræt. En stævning blev oplæst for drengenes fædre, og d. 23. maj 1884 blev vidnerne og de anklagede drenge afhørt, hvorefter dommen blev afsagt: En bøde på 10 kr. for overtrædelse af jagtloven.

... bagersvend Axel Andersen fra København, som blev idømt en bøde på 5 kr., da han havde undladt at få påtegnet afrejsen fra København og ankomsten til Nysted i sit pas.

Alimentationsbidrag

I Nysted måtte Amalie Cathrine Dorthea Johansen i december 1882 anmode om behandling af paternitetssag. Til hendes barn Niels Peter Johansen havde faderen, værtshusholder Jens Martinsen, efter 10 års forløb nu nægtet at betale yderligere underhold til drengen.

Sprøjteøvelser

... i Nysted ... afholdt man sprøjteøvelser, hvor en udeblivelse blev rapporteret til politiet af brandinspektøren. De udeblevne havde som regel en god undskyldning; sømand Laurits Larsen blev for eksempel anmeldt i november 1886, men forsvarede sig med at han var forhindret, da han var ude at sejle og derfor ikke kunne nå i land til den bestemte tid. 1. juni 1883 meddelte brandinspektøren i Nysted, at følgende af mandskabet ved sprøjte nr. i havde været fraværende: Købmand Jensen og fuldmægtig Müller. I sagen mod disse 2, som blev fremlagt i retten, tilbød Købmand Jensen straks at betale en bøde på 2 kr., mens fuldmægtig Müller hævdede, at han var ansat som politifuldmægtig og derfor måtte fritages for at møde ved brandøvelserne.

Overfald og slagsmål

Der var mange anmeldelser om voldelige og meningsløse overfald, især fra Nysted. I september 1884 stævnedes købmand M. S. Jensen i Nysted ... slagter Krause, da denne havde overfaldet ham med håns- og skældsord, samt taget ham om halsen og truet med at slå ham i hovedet med en flaske petroleum.

Lidt mere alvorligt var det i september 1885, hvor gartner Hansen på Ålholm Slot anmeldte et overfald på sig selv, begået af tjenestekarlen Christian Petersen. Gartner Hansen blev slået i ansigtet og faldt bevidstløs om.

Et særligt træk for Nysteds vedkommende, er de mange værtshusslagsmål, som den emsige politibetjent Dalskov gentagne gange rapporterede om. For eksempel rapporterede han i juni 1885 om et slagsmål udenfor værthusholder Martinsens ... beværtning på mere end 9 personer. Lidt vildere var det gået til året før, i februar 1884, hvor der under maskeraden på hotellet var opstået slagsmål mellem 4 mænd, hvorunder den ene, slagter Grib, fik tilføjet et sår i hovedet med en kniv eller lignende igennem hatten. Ved sager om overfald og slagsmål kan man undertiden være så heldig at finde en lægeerklæring om ofrets tilstand.

Nabostridigheder

En del sager angår forskellige former for nabostrid. I april 1885 blev arbejdsmand Christian Christensen Suhr anmeldt for tyveri af en N. Hansen, der havde lejet et sted ved Møllehusene [Vantorevej], ved siden af Suhr. Tyveriet bestod i, at Suhr havde fjernet et hegn ved fraflytningen. Omtrent samtidigt meldte Suhrs kone, Maren Rasmussen, Ferdinand Nielsens kone Hanne Nielsen på Nysted Mark, for at have overfaldet hende med forskellige skældsord.

Tyveri

I oktober 1884 blev sadelmagersvenden Martin Johansen stævnet af sadelmagermester Christian Clausen i Nysted, da han skulle have »udslynget den usandfærdige beskyldning«, at Christian Clausen havde stjålet krølhår fra enkefru Kjærs madras, som han havde til ompolstring. I sagen ligger en erklæring fra enkefru Kjær, om at hun er godt tilfreds med madrassen. Her kunne sagen godt være sluttet med et indgået forlig, men Martin Johansen var imidlertid forsvundet fra Nysted, og han blev derfor efterlyst i Grenå og Hobro, hvorfra han stammede. Desuden er der i sagen vedlagt 2 numre af bladet »Politiefterretninger«, hvor Martin Johansen er efterlyst for en bøde (den fra Nysted), samt et signalement. Endelig er der et brev fra Århus Byfogedkontor, hvor det oplyses, at Martin Johansen havde meldt sig, da han erfarede, at han var efterlyst, og nu var ført til Grenå. Som et lille efterspil kan det nævnes, at Christian Clausen selv blev meldt til politiet året efter i oktober 1885 af en hr. Dahlgren, da han havde forfulgt og gennempreglet Dahlgrens søn Thor »på en meget rå måde«!

Uforsvarlig kørsel

En type sager, som ... optræder i Nysted, er sagerne om uforsvarlig kørsel. Blev der kørt for hurtigt gennem byens smalle gader med hestevognen, eller var kanen om vinteren ikke forsynet med bjælder og klokker, kunne de gode Nystedborgere være forvisede om, at betjent Dalskov optog rapport.

Som eksempel kan nævnes, at betjent Dalskov 3 gange i sommeren 1885 anholdt hestehandler P. Bjørn, fordi han i meget beruset tilstand kørte slingrende gennem Nysteds gader, mens han piskede løs på hesten. Til sidst blev det Dalskov for meget og P. Bjørn blev bragt til hotellet, hvor han måtte blive natten over.

Ulovlig kørsel

Der var i Nysted en ekstrapostvognmand, der havde monopol på kørsler udover 2 mil, samt til den næste station, hvis denne lå uden for 2 miles afstand af byen. I Nysted var det møllerkusk Peder Pedersen, der i 1880'erne havde denne kørsel, og gang på gang meldte han borgere i og lige udenfor Nysted, fordi de havde befordret folk til andre byer. For dette blev de idømt bøder á 8 kr. pr. gang, samt at betale for turen til Peder Pedersen. På trods af den nidkærhed, hvormed Peder Pedersen vogtede sit erhverv, blæste man tilsyneladende på ham og hans lovmæssige ret. Folk forsøgte blandt andet at undgå at blive stævnet ved at hævde, at passagererne ikke havde betalt for turen, eller var stået af inden for 2 miles afstand fra byen.

Årets gang i Nysted anno 1882 set med øvrighedens øjne

Januar

- Rasmus Jeppesen i Kettinge klager over, at skibstømrer Anders Trulsen af Nysted har overfaldet ham, efter de havde været sammen i skibsbygger Gleies hus, i anledning af at et skib var løbet af stablen.
- Forpagteren C. Schrader på Ålholm Gods klager over, at stenhugger Rasmus Jørgensen fra Nøbølle sammen med en ukendt mand, var trængt igennem hans mejeri til hans pigekammer, hvor de brændte lys, støjede og forårsagede en sådan uro, at husets beboere blev vækkede. Først på pigernes gentagne opfordringer fjernede de sig.

Februar:

- Jens Larsen i Vantore klager over købmand H. S. Bønnelycke i Nysted, som i sin forretning udskældte Jens Larsen for at være en »drønnert«.
- Postholder Peder Pedersen klager over at vognmand Jens Martinsen i Nysted har kørt en handelsrejsende til Nykøbing Falster. Han kræver ham nu dømt for ulovlig kørsel, for hvilket Jens Martinsen skal erstatte ham 5,60 kr. og betale en bøde på 8 kr.

Marts:

- Da der gentagne gange bliver klaget over ulovlig kørsel, foreligger der en genpart fra generalpostdirektoratet i København fra 1870, hvor vognmand O. Brædder, som eneste ekstrapostmand ved Nysted Station, er berettiget til kørsel til steder udover 2 mil fra stationen og til næste station, hvis denne ligger udenfor 2 miles afstand. Endvidere et dokument fra Post og Telegrafvæsnet dateret 1878, hvor afdøde Ole Larsen Brædders enke Maren Larsen i Nysted overdrages hans vognmandsruter på samme vilkår, som han havde dem. Endelig et dokument fra 1879, hvor Post og Telegrafvæsnet godkender, at Maren Larsen overdrager kørslen til møller- kusk Peder Pedersen af Nysted.

April:

- Politibetjent Dalskov rapporterer, at købmændene i Nysted Danielsen, Jørgensen, R. Nielsen Væver, Bekker, Gravesen og Rossing alle handlede Skærtorsdag, på trods af foregående års advarsler. De havde fået påbud om ikke at handle Skærtorsdag, Langfredag, og den første dag af de tre store højtider.

Maj:

- Politibetjent Dalskov rapporterer at avlsbruger Ole Hansen på Nysted Mark ved bortkørsel af gødning fra Gæstgivergården, har spildt en betydelig del i Bagstræde, Smedestræde og Adelgade, da den anvendte vogn var utæt og uforvarligt læsset.
- En udskrift af lægdsrullen lydende på Michael Gustav Søren Andreas Jørgensen i Nysted.

Jun i:

- Politibetjent Dalskov rapporterer at skomager L. Petersens søn jævnligt har opholdt sig på Gammeltorv, hvor han ved at skrabe i jorden ved beplantningen, har lavet dybe huller i jorden ved roden af træerne. Ligeledes har han løbet på plænerne. Drengens forældre har på Dalskovs gentagne advarsler svaret, at »jorden er dog til at træde på«!

Juli:

- Postholder Peder Pedersen klager over, at værtshusholder Christoffersen på Gæstgivergården har kørt lærer Brandt fra Nysted til Nykøbing Falster, en tur på 2 1/4 mil. For denne ulovlige kørsel forlanger Peder Pedersen en betaling på 5,40 kr., samt Christoffersen idømt en bøde på 8 kr.

August:

- Meddelelse om at følgende 4 medlemmer af Ligningskommissionen er valgt: Lærer Prask, Mægler Espel. Afsmager Bois og Graver Besthoff.

Oktober:

- Overretssagfører Jessen i Nykøbing Falster anmoder om, på vegne af Lolland-Falsters Kjøbstæders Handelsforening, at den person, der på en auktion i Døllefjelde præstegård har solgt 4-500 alen klæde, bliver draget til ansvar for uberettiget næringsbrug.

November:

- Politibetjent Dalskov rapporterer at gårdejer Jens Jørgensens søn i Vantore, aftenen før kørte meget vildt med en hest og en enspændervogn gennem Nysteds gader. Han kunne således let have skadet andre eller hesten.
- Tjenestekarl Jørgen Clemmensen i Nysted klager over vognmand Christoffersen, der har tiltalt ham på en »grov og fornærmelig måde«, og tildelt ham et slag i hovedet. Dette skete under en kornkørsel til et skib i havnen.

December:

- Politibetjent Dalskov rapporterer om et slagsmål mellem 2 sømænd udenfor Gæstgivergården.
- Anmodning om behandling af paternitetssag. Til Amalie Cathrine Dorthea Johansens barn Niels Peter Johansen, har værtshusholder Jens Martinsen efter 10 års forløb nægtet at betale yderligere underhold til barnet. Dåbsattest vedlagt.